

Ordblindestrategi 2025-2027

En fælles tilgang til arbejdet med ordblindhed i Rebild Kommune

Strategi

I Center Børn og Unge arbejdes målrettet med at skabe en skole, der kan mere for flere. Vi har fokus på at skabe stærke børnefællesskaber og deltagelsesmuligheder for alle. Ambitionen udfoldes i Vision 2030¹:

- Vi inkluderer flere børn og unge i det almene fællesskab gennem et udviklende, trygt og tillidsfuldt miljø.
- Vi tager ansvar og handler hurtigt, når børn og unge har behov for en forebyggende og særlig indsats.
- Vi løser komplekse problemstillinger i fællesskab, på tværs og gennem samarbejde i forpligtende netværk.

Vi har fokus på trivsel og læring fra starten – og vi er af den overbevisning, at tidlig indsats gør en forskel og er en investering i fremtiden. Vi vil derfor udvikle og igangsætte handlinger, der skal understøtte implementeringen af Vision 2030.

I de senere år er der sket en generel stigning i antallet af identificerede elever i folkeskolen med ordblindhed, som har medført et øget fokus på ordblindeområdet. Foranlediget af kommunens læsevejledere og læsekonsulent blev der i 2021 udarbejdet en ordblindestrategi i Rebild Kommune. Der var et fælles ønske om at definere den overordnede kommunale indsats og give et fælles afsæt for skolernes arbejde på området. Strategien er løbende evalueret i perioden 2022-24 og foreligger nu i denne revideret udgave gældende for 2025-2027.

Formålet med strategien er at sikre og styrke en målrettet fælles kommunal indsats med fokus på at give samme muligheder for alle elever i ordblinddevanskeligheder i kommunen. Strategien sætter mål, rammer og retning for arbejdet med børn og unge i ordblinddevanskeligheder og er henvendt til fagpersoner, lærere, ledere og pædagogisk personale på folkeskolerne.

Rebild Kommune skal være en ordblindevenlig kommune. Intentionen er, at strategien skal kvalitetssikre praksis i forpligtende samarbejder mellem alle involverede parter – og løbende være under udvikling, så der sikres en hensigtsmæssig og ensartet praksis for elever med ordblindhed i hele kommunen. Ordblindestrategien lever op til Folkeskoleloven² og taler ind i kommunens Børne- og ungepolitik³, som pointerer vigtigheden af, at alle børn og unge har lyst til læring, oplever at de mestrer, bliver værdsat for dem de er og bidrager til fællesskaber. Alle elever med ordblindhed skal sikres lige deltagelse i skolen og have samme mulighed for at tilegne sig viden, kundskaber og færdigheder i alle faglige sammenhænge som andre elever, så de bliver så dygtige, som de kan. For at lykkes hermed er det afgørende, at strategien er praksisnær og brugervenlig. Strategien skal tale samme sprog som de lokale handleplaner og implementeres i skolernes daglige arbejde med elever i ordblinddevanskeligheder - i alle fag, så den bidrager til at klæde pædagogisk personale og ledelse på til at varetage opgaven.

Ordblindestrategien skal

- være garant for, at alle elever i ordblinddevanskeligheder får den rette hjælp og har lige muligheder
- støtte og sætte retning for fagpersoner, som faciliterer ordblindeindsatser
- få ejerskab på skolerne, være nærværende og kendt for alle, så den kommer til at 'leve' i praksis
- være et dynamisk redskab, der løbende justeres og holdes anvendelsesorienteret og praksisnær
- spille sammen med de lokale handleplaner

Målgruppe

Ordblindestrategien er primært tiltænkt alle skolernes lærere, skoleledelsen samt læsevejledere. Øvrige ressourcepersoner, pædagogiske medarbejdere og forældre er naturligvis velkomne til at læse med eller bruge strategien som et opslagsværk. Ellers henvises til skolernes lokale handleplaner.

Strategiens tilblivelse

Strategien er udarbejdet i tæt samarbejde mellem kommunens læsekonsulent og en kombineret styre- og arbejdsgruppe med repræsentation af skoleledere, faglærere, læsevejledere, konsulenter samt to 8. klasses elever i ordblinddevanskeligheder. Arbejdsgruppen har løbende kvalificeret indholdet i strategien ved at bidrage med faglig viden og erfaringer. Elevperspektivet har været uvurderligt i den sammenhæng, og deres stemme fremgår særlig tydeligt i strategien gennem citater. Kommunens læsevejledernetværk fungerer som følgegruppe og nøglepersoner i forhold til at få strategien til at leve på skolerne. Strategien evalueres efter tre år⁴.

¹ Politisk vedtaget i Børne- og Familieudvalget

² Folkeskolelovens §3a og §3b

³ Rebild Kommunens Børne- og ungepolitik 2018-2022

⁴ Strategien 2022-2024 blev evalueret i 2025. Det medførte få justeringer – se appendiks bagerst.

Definition ordblindhed

Hvad er ordblindhed?

Ordblindhed er en funktionsnedsættelse. Diagnosen dækker over markante, neurobiologiske betingede vanskeligheder ved at læse og skrive grundet langsom og upræcis omsætning af bogstaver og bogstavfølger til sproglyde. En del ordblinde vil være udfordrede af sammensatte vanskeligheder som forståelsesvanskeligheder, begrænset ordforråd, langsom benævnelse (vanskeligheder ved at få fat på ord i ordforrådet) og begrænset sproglig korttidshukommelse. Ordblindhed er ikke en statistisk vanskelighed. Ordblinde elever kan udvikle sig til funktionelle læsere og skrivere, forudsat at vanskelighederne opdages i tide, og der sættes ind med kvalificeret undervisning og træning.

Om at være ordblind

Ordblindhed gør hverdagen sværere for den ordblinde elev, men det er muligt at flytte de grænser, som ordblindhed kan sætte. Det kræver vilje og motivation fra elevens side, opbakning fra elevens forældre, et tæt samarbejde med skolen samt en struktureret indsats på skolen med afsæt i en fælles forståelse af og viden om ordblindhed i grundskolen. For elever med ordblindhed udfordrer begynderlæsningen allerede i børnehaveklassen, og de er derfor i særlig risiko for at mistrives, udvikle lavt selvværd og miste motivation for læring. Det er et stort skridt på vejen, når en elev får afdækket sin ordblindhed og oplever at få støtte til at forstå sin ordblindhed og til at leve med den.

"Ordblindhed er markante vanskeligheder med at lære at læse og skrive, som beror på langsom og upræcis omsætning af bogstaver og bogstavrækkefølger til sproglyde. Ordblinde har særlig svært ved ord, som de ikke har set før. Læse- og stavfejlene er ofte i modstrid med almindelige forbindelser mellem bogstaver og lyd, f.eks. kulde bliver læst som kunne og dig skrevet som din".

Carsten Elbro, læseforsker og professor ved Københavns Universitet

Alle skoler i Rebild Kommune har ansvaret for at tilbyde en ordblindevenlig undervisning i et mangfoldigt læringsmiljø. Ordblinde elever har brug for forskellige tiltag, derfor må alle fagpersoner, herunder ledere, lærere og vejledere bidrage til, at elever med ordblindhed oplever at være en del af et læringsmiljø, hvor de får den rette støtte. Se afsnit om *Ordblindevenlig undervisning*.

"Jeg oplever min ordblindhed som en form for en mur, der stopper mig, når jeg skal læse eller skrive, og alt det i den boldgade."

... udtalelse fra en elev

Opsporing og tidlig indsats

I Rebild Kommune bestræber vi os på at identificere ordblinde elever så tidligt som muligt, og inden de forlader folkeskolen.

Hvordan identificeres de elever, der er i risiko for ordblindhed?

Selv med en målrettet og ihærdig indsats i indskolingen vil der være elever, der har en langsom og upræcis omsætning af bogstaver og bogstavfølger til sproglyde, som kan diagnosticeres som ordblinde. Det er lærernes iagttagelser i den daglige undervisning, som er afgørende for en tidlig indsats. Når lærerne observerer tegn på læse- og skrivevanskeligheder, giver det anledning til bekymring, som deles med skolens læsevejleder. Herefter igangsættes en tidlig opsporing og kortlægning af elevens skriftsprogskompetencer.

Testplan - Rebild Kommune

0.-1. klasse

Det er obligatorisk at anvende *Risikotest for ordblindhed* for elever i børnehaveklassen eller 1. klasse, der udviser tegn på specifikke læsevanskeligheder. Forældre har ret til at få deres barn testet med *Risikotest for ordblindhed* senest i 1. klasse, hvis forældrene vurderer, at deres barn har specifikke læsevanskeligheder.

2.-3. klasse

I slutningen af 2. klasse eller begyndelsen af 3. klasse screenes klassen med *DVO-testen* (nonordsdiktat). De elever, der ligger i risikogruppen testes med de øvrige test i screeningsmaterialet.

3.- 9. klasse

Den nationale ordblindetest.

Hvis der er begrundet mistanke om ordblindhed, testes elever med *Den nationale ordblindetest*, såfremt forældrene ønsker det. Dette foregår i samarbejde mellem skole og forældre og kan tidligst ske i slutningen af 3. klasse fra marts måned. Forældre har retskrav på en ordblindetest fra slutningen af 4. klasse. Det er skolens læsevejleder, som vurderer, hvilken test/testning, der er relevant.

Det er først, når der er gjort et solidt forarbejde, at den nationale ordblindetest tages i anvendelse, og at resultatet vurderes ud fra et kvalificeret grundlag. *Den nationale ordblindetest* kan derfor aldrig tages i anvendelse, før man har:

- kendskab til de særligt tilrettelagte forløb, der har været iværksat for at afhjælpe vanskelighederne f.eks. mål, indhold, udbytte oplysninger fra elevplan.
- kendskab til de skriftsproglige kompetencer, eleven besidder
- kendskab til elevens læse- og staveudvikling gennem de tests, der har været anvendt, både klasse og individuelle tests
- kendskab til relevante oplysninger fra forældre f.eks. tidlig sproglig udvikling, ordblindhed i familien osv.

Da ordblindhed defineres som vanskeligheder med at lære at læse og stave, må der nødvendigvis have fundet en undervisning sted, før det er relevant at tale om ordblindhed. I Danmark forventes det generelt, at elever kan læse selvstændigt i slutningen af 2. klasse. Derfor giver det først mening at stille diagnosen i tidligst slutningen af 3. klasse efter forløb, hvor der eksplicit og systematisk er undervist i at udnytte skriftens lydprincip.

Læseforskningen peger på, at der skal arbejdes med en målrettet indsats til børn i risiko for ordblindhed så tidligt som muligt, idet en sådan indsats kan begrænse antallet af børn/elever i risiko for at udvikle ordblindhed.

Når en elev er testet ordblind, skal testen følges op af konkrete handlinger for at understøtte elevens vanskeligheder og dermed øge elevens mulighed for øget læring i alle fag. Det kræver en langsigtet og målrettet indsats fra alle samarbejdspartnere omkring eleven for at sikre de mest optimale forudsætninger for at kunne deltage i undervisningen på lige vilkår med alderssvarende elever. Eleven har brug for både undervisning i skriftsprogets principper og kompenserende foranstaltninger.

Nogle elever vil være gode til at kompensere for deres vanskeligheder. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på ordblindhed i hele skoleforløbet og lade tvivlen komme eleven til gode ved at tage *Den nationale ordblindetest*.

Ordblindetesten er udviklet som et redskab til identifikation af ordblindhed blandt elever, som viser tydelige tegn på ordblindhed, og hvor der dermed er en begrundet mistanke om ordblindhed. Ordblindetesten er udviklet til at blive anvendt en enkelt gang. Det er STUKs vejledning ikke at teste flere gange. Vælger skolen alligevel at teste flere gange, gøres opmærksom på dokumentationskrav⁵.

Hvad angår 3. klasse kan der være særlige forhold, hvor der kan være behov for at genteste, men det vil altid være en individuel faglig vurdering. Det skyldes, at der på 3. klasses trin kan være større usikkerhed om evt. ordblindhed jf. den faglige vejledning til ordblindetesten. Inden en eventuel ny test af en elev tidligere testet i 3. klasse, skal der ligge grundige læsefaglige begrundelser bag en eventuel ekstra test.

Skabelonen "Overvejelser i forbindelse med afdækning af ordblindhed" anvendes som et redskab i forbedringen til en eventuel ordblindetest.

Elever med andre vanskeligheder

Elever i risikogruppen for ordblindhed kan have andre former for vanskeligheder, der kan påvirke elevens læse- og skrive-niveau, og som derfor må indgå i en samlet vurdering af eleven. Hvad der umiddelbart kan se ud som ordblindhed, kan altså have andre årsager. Der er tale om vanskeligheder inden for et bredt spektrum f.eks. adfærd, koncentrationsbesvær, udtalevanskeligheder, hørevanskeligheder mv.

For elever, der er visiteret til specialtilbud, kan der også opstå behov for udredning af ordblindhed. Her skal man være tilbageholdende med anvendelse af Ordblindetesten, da den kun er afprøvet på elever, der undervises i almenundervisningen. Hvis der alligevel er klare indikationer på ordblindhed, kan den kommunale læsekonsulent inddrages til afklaring.

Elever med dansk som andetsprog og ordblindhed

Det kan være vanskeligt at vurdere, om en andetsproget elevs læse- og stavevanskeligheder "blot" skyldes, at eleven har generelle vanskeligheder med det danske sprog, eller om der endvidere er tale om specifikke ordblinddevanskeligheder. Det anbefales at være opmærksom på de elever med et andet modersmål end dansk, der ikke efter få års undervisning udvikler fonologisk baserede afkodningsfærdigheder. Det er ofte muligt at udrede elever med dansk som andetsprog for ordblindhed med de testredskaber, som anvendes til elever med dansk som modersmål, efter få års skolegang. Ordblindetesten kan anvendes, når eleven har udviklet tilstrækkeligt ordforråd på dansk.

Overgang til ungdomsuddannelse

I Rebild Kommunes læsevejledernetværk er det blevet besluttet at anvende skabelonen "overlevering vedrørende elever med usikker kodning" i forbindelse med overgangen til ungdomsuddannelserne. Målet er at sikre, at relevante data følger med de elever, der er blevet identificeret som fonologiske usikre. Det gælder de elever, hvor den gule testscore vurderes at være påvirket af, at eleven er en velkompenseret ordblind, og som i det videre uddannelsesforløb kan have brug for SPS- støtte.

⁵ Hvis skolen, dvs. skoleledelsen, ved en elev testet på et andet klasses trin end 3. klasse – **mod styrelsens vejledning** – vælger at teste igen på et senere klasses trin, bør skolen gemme beskrivelse af indsatser og begrundelse for re-testning, så styrelsen ved ansøgning om SPS kan forholde sig til den faglige begrundelse herfor. Hvis skolen til trods for fokuseret indsats og opbakning til læsning i elevens hjem senere i skoleforløbet fortsat ser tydelige tegn på ordblindhed og vælger at afdække eleven med andre evalueringsredskaber, bør skolen gemme beskrivelse af indsatser og begrundelse for afdækning, så styrelsen ved ansøgning om SPS kan forholde sig til afdækningsresultaterne og den faglige begrundelse herfor.

Individuel handleplan

Efter en elev er blevet konstateret ordblind, er det skolens ansvar, at der udarbejdes en individuel handleplan for eleven.

Målet med handleplanen er at følge elevens udvikling tæt og kontinuerligt i arbejde med at understøtte elevens læsning og skriftsproglige læring gennem hele skoleforløbet.

Handleplanen er et redskab, der dels skal sikre dialog mellem elev, forældre og skole, dels skal sikre en systematik i undervisningstilbuddet, således at det er muligt at overvåge elevens (faglige) progression og evaluere iværksatte indsatser. Handleplanen skal ligeledes understøtte, at der er et fokus på elevens trivsel. Den tidsafgrænsede handleplanen bør indeholde status, målsætning, aftaler og hjemmets evaluering.

Der sikres faste procedurer i overgangene mellem afdelinger i grundskoleforløbet (indskoling, mellemtrin og overbygning) og generelt, når der sker lærerskift. Dette for at sikre sammenhæng og kontinuitet i indsatsen samt at relevante oplysninger gives videre.

Handleplanen udarbejdes i samarbejde mellem skole, forældre og elev (gradueret efter alder). Forældre og elev inviteres til minimum et møde på skolen om året, hvor handleplanen indgår, fx ved skole/hjem samtalerne. På møderne laves fælles aftaler for den kommende periode.

Handleplanen følger eleven gennem hele skoleforløbet og revideres løbende.

Handleplanen drøftes løbende på teammøder, så alle elevens lærere får kendskab til elevens specifikke udfordringer og får mulighed for at inddrage ordblindevenlige tiltag i deres undervisning. Skolens læsevejleder kan inddrages i dette arbejde.

Alles ansvar

Alle aktører - skolens ledelse, ressourcepersoner, medarbejdere, forældre og eleven selv har en fælles opgave, når det drejer sig om ordblindhed. Hver gruppe skal have indsigt i, hvad ordblindhed er, samt have blik for sit bidrag til den samlede indsats.

Lærere

Ordblindhed påvirker læring i alle fag og ikke kun i faget dansk. Ordblinde elever skal have samme udbytte af undervisningen i alle fag og skal kunne deltage ligeværdigt i hvilket som helst fag samtidig med at fagligheden bibeholdes.

Undervisning af ordblinde elever involverer således mange af skolens medarbejdere. Det er derfor vigtigt, at der er en grundlæggende viden blandt lærere om ordblindhed og kompetencer til at tilrettelægge en undervisning, der tager højde for ordblinde elevers særlige behov, herunder integrering af Læse Skrive Teknologi (LST). Der er således behov for en løbende opkvalificering af skolens faglærere, så de bliver i stand til at tilrettelægge undervisningen, så den i højere grad bliver ordblindevenlig (se afsnit om *Ordblindevenlig undervisning*).

Nøglebidrag, som lærere skal yde i ordblindeindsatser:

- At kende tegnene på ordblindhed og hente vejledning om undervisning og om adgang til kompenserende LST fra læsevejleder og/eller læsekonsulent.
- At tilpasse de skriftsproglige aktiviteter til ordblinde elever, så deres deltagelsesmuligheder øges.
- At overvåge og evaluere elevernes udbytte af skriftsproglige aktiviteter løbende og systematisk
- At give løbende feedback til eleverne og tale med dem om forventningsniveau, deres egne bidrag, færdighedsniveau sværhedsgrad i aktiviteter og om, hvornår og hvordan de kan integrere og bruge kompenserende LST.
- At samarbejde med skolelederen og læsevejlederen, hvis elevernes skriftsproglige færdigheder ikke udvikles, eller hvis undervisningen gentagne gange forekommer meningsløs på grund af elevernes ordblindhed.

"I naturfag fylder det at være ordblind ikke så meget. Der er ikke så meget læsestof generelt, fordi en stor del af fagenes indhold er af undersøgende karakter. Dermed har de ordblinde samme udgangspunkt som alle andre - ja ofte endda bedre, fordi de ofte har bedre hukommelsesstrategier. Men vi har et fælles ansvar ift. at få hjulpet de ordblinde elever. Det handler om, at vi får implementeret gode vaner ift. hjælpemidler, og så lader hjælpemidlerne arbejde for eleverne."

... udtalelse fra en faglærer

Ledelse

Skolens ledelse er blandt andet ansvarlig for at have et beredskab til at vurdere en elevs undervisningsmæssige behov i de tilfælde, hvor der kan være anledning til bekymring. Ligeledes er det skolelederens ansvar at vurdere, hvilke muligheder der er for at understøtte ordblinde elevers læring og faglige udbytte af undervisningen.

Nøglebidrag, som skoleledelsen skal yde i ordblindeindsatser:

- At sørge for, at skolen har en klar strategi for samarbejdet mellem skole og hjem.
- At beslutte, hvordan støtten til ordblinde elever skal organiseres. Organiseringen sker i samarbejde med læsevejleder, klassens lærere og evt. Rebild Kommunes læsekonsulent.
- At sikre, at lærerne planlægger og tilrettelægger undervisningen på en sådan måde, at der sker undervisningsdifferentiering.
- At følge op på de ordblinde elevers udvikling og udbytte af den LST, der bliver stillet til rådighed.

Eleven

Nøglebidrag, som ordblinde elever bør bidrage med

- At arbejde for at blive bedre til at læse, stave og skrive.
- At samarbejde med lærerne og bede om feedback på læringen.
- At læse og lyttelæse.
- at lære strategier til bedre sprog - og læseforståelse og at bede lærerne og andre om hjælp.
- At bruge LST.

***"Ordblind -
og hva' så?"***

... udtalelse fra en elev

Læsekonsulent

Nøglebidrag, som den kommunale læsekonsulent, skal yde i skolernes ordblindeindsatser:

- At opbygge en evidensbaseret strategi for ordblindhed.
- At rådgive læsevejledere om tegn på ordblindhed, udredning af elever, præcisering af elevers undervisningsbehov og vurdering og justeringer af undervisningsindsatser.
- At holde sig opdateret om velbegrundede og veldokumenterede test og indsatser for ordblinde elever.
- At bidrage til udvikling og evaluering af de kommunale indsatser for ordblinde elever.

Skole-hjem-samarbejde

Lokale handleplaner

Forældrenes engagement i deres barns læring og trivsel har betydning for at elevens læring går så godt som muligt. Afhængigt af både elevens og forældrenes forudsætninger kan der være behov for mere eller mindre tæt kontakt med skolen, og det kan være godt at sætte denne kontakt i system.

I arbejdet med at understøtte elever i ordblindevanskeligheder bedst muligt kan der sættes fokus på skole/hjem samarbejdet (forældresamarbejdet) ved følgende tiltag:

Skole

- Kontaktperson på skolen.
- Forældre kontaktes, når observationer og faglige prøver giver anledning til en særlig tilrettelagt indsats. Ved afslutning kontaktes forældre igen med en evaluering.
- Inden udredning for ordblindhed kontaktes forældrene og informeres om, hvad der har givet anledning til mistanken om ordblindhed. De informeres om, hvorledes testene afvikles og om indkaldelse til møde efterfølgende.
- Efter udredning inviteres forældre og evt. elev til et møde vedr. resultatet.
- Samarbejde omkring elevens individuelle handleplan.
- Kursus for forældre i brug af it-redskaber.

Hjem

- Samarbejde med skolen og barnets lærere.
- Lade barnet vise, hvad det kan og har lært.
- Bakke op om it-hjælpe midler.
- Bevare en positiv indstilling til skolen og skolearbejdet.
- Være en rollemodel, der også læser og/eller lyttelæser. Det er knapt så vigtigt, *hvad* man læser, som *at* man læser.
- Støtte og opmuntre barnet.
- Kende til skolens og hjemmets rettigheder og pligter.

Læse Skrive Teknologi i undervisningen (LST)

Med LST kan den ordblinde elev få aflastning for deres afkodningsvanskelighed og på den måde afhjælpe, at en langsom og usikker afkodning kommer til at stå i vejen for et fagligt udbytte af undervisningen. Det er således af afgørende betydning for ordblinde elever, at de bliver dygtige til at anvende LST i skolernes forskellige fag, og at de accepterer teknologierne som nyttige og nødvendige hjælpemidler i skoledagen. For ordblinde elever er det afgørende, at de får adgang til og færdigheder i at benytte disse teknologier.

Alle faglærere skal være bekendte med teknologierne, og de skal tænke den ind i deres undervisning og implementere en didaktik, der er ordblindevenlig (se *Ordblindevenlig undervisning*).

I Rebild Kommune har alle elever adgang til AppWriter og ordblinde elever stilles en Chromebook til rådighed og oprettes som bruger på Nota. Det er af stor betydning, at der afsættes den nødvendige tid til, at den ordblinde elev får et indgående kendskab til LST. Den pædagogiske og didaktiske anvendelse-/implementering er de professionelles ansvar.

Eks:

- Lærerne skal lære at bruge læse- og skriveteknologi.
- Ordblinde elever skal lære at bruge læse- og skriveteknologi.
- Ordblinde elever skal undervises i læse-, stave- og skrivestrategier med brug af læse-skriveteknologi.

“Det var først, da der var nogen, der sagde til mig, at jeg skulle bruge mine hjælpemidler, at jeg begyndte at gøre det.”

... udtalelse fra en elev

Ordblindevenlig undervisning

Når et læringsmiljø er ordblindevenligt, betyder det, at undervisningen og samarbejdet om undervisningen tilrettelægges, så barrierer inden for ordblindhed i videst muligt omfang forebygges eller overkommes. Specifikke vanskeligheder inden for ordblindeområdet forsvinder ikke ved at se tiden an, derfor er det vigtigt at udforme en undervisning, der imødekommer elever med skriftsproglige udfordringer.

Elever med ordblindhed profiterer af “god undervisning”, herunder velforberejdede materialer, tydelige instruktioner, klare forventninger, synlige mål, læsestrategier og LST-hjælpemidler. En ordblindevenlig undervisning vægter tiltag, der styrker elevens selvopfattelse og mulighed for at deltage i undervisningen.

8 gode råd til en ordblindevenlig undervisning:

1. Alle papirer er digitalt tilgængelige for eleven inden timens begyndelse.
2. Alle klassens bøger kan som udgangspunkt findes på NOTA.
3. Elever med ordblindhed har altid mulighed for at benytte læse- og skriveteknologi (LST) i timerne og ved alle prøver (+ekstra tid).
4. Der er fokus på elevens udfordringer og styrker, så eleven får den nødvendige støtte og samtidig mødes med høje forventninger.
5. Lektier til elever med ordblindhed vurderes individuelt, så arbejdsmængden opleves ligelig med klassens øvrige elever.
6. Elever med ordblindhed skal ikke læse højt i klassen, medmindre de selv ønsker det.
7. Spørg eleven, hvad der virker og ikke virker.
8. Involver skolens AppWriter agenter og brug dem aktivt.

Inspireret af Line Leth Jørgensen, Dysleksi og Inklusion, 2019

”Det er vigtigt, at lærerne tager hensyn til, at vi ordblinde elever ofte bruger længere tid på at løse den samme opgave, som vores klassekammerater. Det gælder bl.a. lektier.”

... udtalelse fra en elev

AppWriter agenter (AW-agenter)

En elev er ikke nødvendigvis klogere på sig selv, når en elev bliver testet ordblind. Eleven har både brug for støtte til at erkende sin situation, forstå den og begå sig i den. Elever med ordblindhed har risiko for at blive ramt på deres selvværd, trivsel og manglende lyst til læring. Det kan få konsekvenser for deres generelle trivsel og videre muligheder for uddannelse og job. På den anden side er det sådan, at når eleven har fået diagnosen, kan det skabe en forståelsesramme, hvor eleven og omgivelserne kan få indblik i vanskelighederne, og på den måde hjælpe eleven til at opnå sit fulde potentiale.

Der skal derfor etableres netværk for elever i ordblindevanskeligheder lokalt på skolerne, så eleverne har lejlighed til at opleve, at de ikke er alene med vanskelighederne og kan dele oplevelser og erfaringer. En møderække fastlægges i løbet af et skoleår, hvor eleverne kan tale om programmer, Apps, strategier, udfordringer mm.

Det kan enten være skolens læsevejleder eller andre lærere med særlig interesse og viden på området, som er ansvarlige for det lokale netværk.

For at understøtte denne indsats har Rebild Kommune i løbet af de senere år uddannet AW-agenter på samtlige skoler. AW-agenter er udvalgte elever fra skolernes mellemtrin og overbygning, som uddannes til superbrugere af LST.

Disse superbrugere kan yde support til både lærere og elever, etablere kontakt mellem ordblinde elever på skolen, lave arrangementer for andre ordblinde elever, lærere, forældre osv. - i samarbejde med de vejledere/lærere, der er tilknyttet gruppen.

Skolernes afholder lokale kurser ad hoc, så de har egne superbrugere, som gør elever i stand til at hjælpe andre ordblinde elever.

AW-agenterne mødes på tværs af skoler en gang årligt på initiativ af Rebild Kommunes læsekonsulent.

Appendiks

Ændringer i ordblindestrategien 2025-2027

S. 2: Indledning

Strategiens indledning henviste til Center Børn og Unges tidligere centerkontrakt, men er nu ændret i forhold til skolernes aktuelle arbejde med Vision 2030.

S. 5: Retestning

Formuleringen om retestning er fjernet og ændret på baggrund af STUKs seneste anbefaling om ikke at teste ordblinde elever flere gange, så det i strategien ikke anbefales at teste flere gange.

S. 5: Overgang til ungdomsuddannelser

Afsnit om 'Overgang til ungdomsuddannelser' er tilføjet i strategien på baggrund af en beslutning i læsevejledernetværk om overlevering af ordblinde elever til ungdomsuddannelser.

S. 10: AppWriter agenter

Indtil nu har AppWriter agenter på tværs af skoler mødtes to gange årligt. Det er i strategien ændret til et årligt møde, da der lokalt er etableret velfungerende ordblindenetværk på tværs af klasser og årgange på skolerne, som mødes jævnligt. Desuden afholder skolerne lokale kurser ad hoc, så de har egne superbrugere, som gør elever i stand til at hjælpe andre ordblinde elever.